

Prædiken til 19. søndag efter Trinitatis

Mark. 2, 1-12

Det er alt sammen din egen skyld. Hvis dit liv er elendigt, er det, fordi du ikke har truffet de rigtige valg. Hvis dit ægteskab går dårligt, hvis du har et intetsigende arbejde, hvis du har et latterligt beløb på din bankkonto, så er det din egen skyld. Hvis du er for fed, er det din egen skyld, hvis du drikker for meget, er det din egen skyld, hvis du har lungekræft, er det sikkert også din egen skyld, hvis du er syg, er det din egen skyld.

Omtrent sådan er tankegangen i dag. Du er overladt til dig selv og dine fiaskoer. Red dig selv. Det er budskabet fra menneske til menneske. Bare skrab lidt i udtalelserne i fjernsynet, managementteoriene, selvhjælpsbøgerne, bladene, aviserne, og så vil du se, at det er dét, der er hovedbudskabet inde bagved, selvom det hele tager sig elskværdigt og menneskekærligt ud.

Og den nye åndelighed er ikke meget bedre. Det, der sker i dit liv skyldes dine egne handlinger i et tidligere liv. Dine gamle synder gør, at du nu er handicappet, syg, er dum oveni hovedet eller fattig. Det hele kører i ring, det er karma. Hvis du er syg, skyldes det dig selv, og ”det er der”, siger vi, ”nok en mening med”.

Jo, jeg skal love for, at behård individualisme og buddhistisk inspireret åndelighed går

hånd i hånd i folkedybet, på direktionsgangene og i virksomhedsledelsen. Dalai Lama og storkapitalen er begge enige om, at der ikke er noget, der hedder tilgivelse, ingen, der kommer dig til undsætning. Du kan sejle din egen sø, både i dette liv og de næste mange inkarnationer. For det bliver kun til, hvad du selv kan magte. Elsk dig selv, frels dig selv, du som lever og regerer fra ensomhed og til ensomhed! Sådan ser det lede fjæs ud inde bag den nye ånds lokkende smil.

Eller ny og ny. Det er nu så meget sagt. Buddha levede for 2500 år siden, og 500 år senere på Jesu tid var tankegangen den samme: din sygdom er en straf for gammel synd. Vi taler meget om menneskets udvikling mod højere og højere niveauer. Jeg tror, det er helt galt. Jeg tror, at det altid har været sådan og sikkert altid vil være sådan. Der er ikke meget, der tyder på, at vores tænkning om løn som forskyldt har ændret sig de sidste 3-4.000 år. Den skifter bare ansigt af og til.

Og det er præcis den tankegang Jesus går imod i dagens tekst. For prøv at lægge mærke til, hvad det egentlig er, der foregår i teksten. De fire mænd fjerner taget på huset, mens Jesus er ved at ”tale ordet”, som der står. Og det ord skal også den lamme høre, nu hvor de alle fem åbenbart har så stor til-

tro til, at Jesus er Guds Riges frembrud, at de ligefrem fjerner taget på huset. Og hvad er så ordet? ”Dine synder er dig forladt”. De skriftkloge er der som et søm: Hvordan kan han skænke syndernes forladelse? Det er kun Gud, der kan det. Blasfemi! Men Jesus er klar over, at det er dét, de tænker, og går ind på deres tankegang. Deres tankegang er netop, at den lamme er lam på grund af sine synder, og nu har Guds straf ramt ham. Så siger Jesus, at når de nu tænker sådan, må de vel medgive, at hvis han kan få den lamme til at rejse sig, må det være, fordi hans synder er ham forladt. Det er vel et argument, de vil falde for. Og ganske rigtigt. Jesus siger: Rejs dig og gå. Og vupti er manden helbredt.

Det er en underlig helbredeshistorie, for det er slet ikke helbredelsen af den lamme, det handler om, men troen på Jesus som den, der kan skænke syndernes forladelse. Den lamme bliver bare helbredt som et led i en argumentation. Og lige præcis dér går Jesus årsag-virkning-tænkningen imod. Der er ingen sammenhæng mellem mandens lammelse og hans synder. Han får syndsforladelse, fordi han er kommet til det rigtige sted med sin synd. Og Jesus går jo altså ud fra, at alle uden undtagelse er syndere, raske som syge. Alle er siden Adams syndefald arvinger til Adams fald, og alle har derfor brug for at blive fri af deres fortid for at kunne leve fuldt ud til Guds ære.

Nu kan de skriftkloge se med deres egne øjne, at når Jesus tilsiger mennesker syndernes forladelse, er der substans i ordene. Og de har jo tænkt, at siden manden stadig ligger dér, er det tomme ord, der lover mere,

end de kan holde. Derfor går Jesus ind på deres syndsbegreb og demonstrerer, at der er alvor bag hans ord. Han forkynder Guds Rige med syndernes forladelse, et rige, hvor du ikke er overladt til dig selv, hvor intet kan komme på tværs. Intet, der hænder dig, kan skille dig fra Gud. Paulus siger: ”Hvem kan skille os fra Kristi kærlighed? Nød eller angst? Forfølgelse, sult eller nøgenhed? Fare eller sværd? For jeg er vis på, at hverken død eller liv eller engle eller magter eller noget nuværende eller noget kommende eller kræfter eller noget i det høje eller i det dybe eller nogen anden skabning kan skille os fra Guds kærlighed i Kristus Jesus, vor Herre”. Og her kunne han lige så godt have tilføjet sygdom eller lammelse.

Jesus ser ikke på den lammes lammelse, han ser ikke på de fire bæreres vilkår, men han giver dem plads til at rumme deres vilkår ved at skænke syndernes forladelse. De skal kunne rumme deres vilkår - de fire viser barmhjertighed, og den lamme tør ligge sine venner til last - hvad er problemet, lader det til, at Jesus tænker. Hvad kan være vigtigere, spørger Jesus, end at du kan være til stede i livet fuldt og helt med de vilkår, du nu har uden at hænge fast i den fortid, der altid ændrer sig, og ofte ændrer sig til det værre? Hvad er værre end at hænge fast i fortidens fejltrin, mutters alene i det store kolde univers, hvor ingen møder dig, Palle alene i verden, uden håb om forløsning, uden håb om barmhjertighed og lindring, overladt til dig selv og dine valg her i livet? Forløsning? Skaf den selv! Kærlighed? Skaf den selv! Velsignelse? Skaf den selv! Syndsforladelse? Skaf den selv! Barmhjertighed? Skaf den selv! Det er tidens password: skaf det selv!

Sådan sagde én af mine kolleger for et par uger siden, og ordene passer glimrende til i dag.

Hele teksten til i dag drejer sig om tro og viden. Jesus rejser den lamme op, som han siger ”... for at I skal vide ...”. Så blev de skriftkloge sat på plads. Men de fire fjernede taget ud af tro på, at de måtte komme dén vej for at få forløsningen. De fjernede taget, og viste dermed forbindelsen mellem Jesus og himlens Gud. Deres tro fjerner taget over Jesu hoved og er i sig selv en bekendelse til forbindelsen mellem Jesus og Gud Fader. De viser, at de tror, at der er forbindelse mellem Jesu forkyndelse og Faderens vilje. ”Det er min Søn, i ham har jeg velbehag”, sådan lød ordene fra himlen, da Jesus blev døbt, og forbindelsen blev skabt. Deres tro og tagfjernelsen viser, at de er overbevist om, at det er sådan. Og uden videre skænker Jesus syndernes forladelse.

Fin lille historie, men i den er der et spørgsmål til dig - og det er kun dig, der kan afgøre det: tror du dybest set, at alle herinde, inklusive de to nydøbte, for altid er overladt til sig selv og det, de selv kan magte? Eller tror du, at der er magt og alvor bag ordene i dåben og nadveren?

Henrik Winther Nielsen, Frederiksborg Slotssogn

Salmer: 435 - 297 - 449 - 46 - 388 - 582

Redaktion
Sognepræst
Margrethe Dahlerup Koch
Høbrovej 3
6980 Tim
mdk@km.dk

Sognepræst
Søren Jensen
Byløkken 27
8240 Risskov
sjen@km.dk

Søndagslæsning
udkommer hver uge på
www.grundtvig.dk
- hvor man også
kan tilmelde sig
elektronisk nyhedsbrev
om Søndagslæsning

Grundtvigsk Forum
Farvergade 27
1463 København K
Telefon 3373 2800
vartov@vartov.dk